

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hebdomas Patientiæ Sive Methodus Facilis Totam
Septimanam Inter Omnes Fortunæ, Ac Vitæ, Coeterosque
Casus Humanos In Sancta Quietæ, Pace, Et Patientia
Transigendi Ex Consideratione, Imitatione Et ...**

Dietmer, Georg

Moguntiæ, 1674

Caput III. In honorem delorosæ Virginis recitare rosarium 15. dolorum,
cum annexis hymnis ejusdem dolorum mentionem facientibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46586](#)

le sustine, teque ad præscribendam de-
votionem accinge.

C A P U T III.

*In honorem dolorosæ Virginis recitare rosa-
rium 15. dolorum, cum annexis hymnis ejus-
dem dolorum mentionem fa-
cientibus.*

DArthenophile, ingeniosus est amor,
ut nosti, unde amatores mœstissimæ
Matris tuæ varia invenere argumenta,
quibus indies dolorosæ Virginis plan-
etum partim meditando, partim voca-
li prece, partim sacris, sed lugubribus
hymnis concelebrent. Sunt qui è cele-
berrimo D. Dominici Rosario quinque
duntaxat dolorū mysteria colenda sus-
cipiant; alii unum duntaxat doloris
gladium, alii septem, longe plures alii
commemorant. Quo itaque plenum
desideriorum animum tuum omnibus,
aut plerisque saltem affectibus exfa-
tiem, quindecim præcipuos Virginis
dolores hodie tibi colendos proponam,

G 2 more

more rosarii majoris per decades, scilicet di-
gitum, ita ut ubi primam decadem per-
curre, primi doloris mentionem facias,
ubi secundam, secundi, ubi tertiam ter-
tii, & sic deinceps. Quo etiam consula-
tur memoriae, scias rosarium per certa
ætatis Christi tempora distributum esse,
ita ut scilicet primæ decades Christi infan-
tiam compleuantur; quinque inde aliæ,
annos usque ad passionem; denique
aliæ quinque tempus ultimorum cru-
ciatum. Adjungam ex pio quodam
libello, qui nuper in manus meas per-
venit, figuram ex veteri testamento sin-
gulorum dolorum imaginem, ut si libeat,
mens pie expaciari possit; singulis
dein quinque decadibus hymnum mœ-
stæ Virgini sacrum, ac demum toti rosa-
rio suavissimam de doloribus Virginis
contemplationem.

Primam itaque decadem sic percur-
res, ut dum salutationem Angelicam
incipis *Ave Maria*, adjungas ista verba
primum Virginis dolorem exprimen-
tia: *Prægnans ad hospitium non recepta, sed*
ad stabulum Betlemiticum divertere coada.

Hujus

Hujus doloris, imaginem, quem afflitaissima Virgo mox futura puerpera, ita omni diversorio exclusa pertulit, præfiguravit typus, cum Gen. 21. Agar è domo herili proscripta, vagatur exul cum infantulo. Ubi igitur sic decies, cum uno Pater noster, salutatione in percurrieris, incipies decadem alteram, bis verbis: *Ave Maria, cruentam videns parvuli JESU circumcisionem.* Hujus doloris typus fuit Exod. 4. Tulit Sephora acutissimam petram, & circumcidit filium suum, & ait: *Sponsus sanguinum tu mibi es.*

Tertiam dein decadem sic inchoabis, & perages: *Ave Maria, doloris gladio perfoasa cum à Simeone audires filium tuum multo positum in ruinam.* Hujus doloris imaginem prætulit Noëma, quæ cum plausu Bethlehem ingressa, respondebat: Ruth. 1. *Ne vocetis me Noëmi, id est pulchram, sed vocate me mara, id est amaram, quia amaritudine valde me replevit omnipotens.*

Quartam decadem sic ordieris: *Ave Maria, lugens infantium cædem jussu Herodii interfectorum.* Præfiguravit hunc dolorem

rem Maria soror Moysis. *Exod. 2.* cum
Iuget infanticidium masculorum Pha-
raonis imperio perpetratum.

In quinta decade hæc addes: *Ave
Maria cum Iesu filio, & Josepho sposo tristis
in Aegyptum fugiens.* Hujus doloris sig-
num videbis *Gen. 12.* cum sacra descen-
dere cogitur cum Abram in Aegyptum, ut
peregrinaretur ibi. Ubi hanc primam ter-
tiam dolorosi rosarii peregeris Parthe-
nophile, vel submissa voce, vel mœsto
murmure, sequentem de doloribus tue
Matri hymnum decantabis:

Hymnus.

O quam mœstus cordis æstus,
Piam Matrem conficit;
Suum natum diuin libratum
Super ligno conspicit!
Obstupescit, inardescit,
Ingemiscit, æstuat;
Sic amore, sic dolore,
Sic utroque fluctuat.
Ah decora quondam ora,
Quam sunt modo pallida!
Et perfostra, dixit ossa,
Quam suar modo squallida!
Quot cruenta sunt tormenta,
Quæ te Iesu lacerant:
Violenta tot lamenta
Me præsentem maccrant.

Fun-

Fundat cœlum, fundat solum,
Lachrymarum flumina;

Aruere, marcuere;

Mea pridem lumina.

Unitati, Trinitati

Sit perennis gloria:

Vulnerati Dei Nati

Perpes sit memoria.

¶. Regina Martyrum quæ juxta crucem constiuit.

¶. Per te salutem hauriamus ex vulneribus Christi.

Ave Princeps generosa,

Martyrumque prima Rosa,

Virginumque lily!

Quæ dolore marcescebas,

Et amore tabescebas,

Contemplando filium.

Hujus nati per tormentum

Te precamur, & cruentum

Cordis tui gladium;

Ut hic tecum lugeamus,

Atque pie decurramus

Vitæ nostræ stadium! Amen.

Secundam tertiam dolorosi Virginis
rosarii in hunc modum decurses Parthe-
nophile: Primam decadem sic? Ave
Maria mæstissima filium tuum triduo per-
ditum inquirens. Hanc amaritudinem
expressit typicè Anna ad filium absen-
tem suspirans Tob. 10. Eò quod die statuto-

minime reverteretur filius, siebat Mater eius irremediabilibus lacrymis.

Secundam vero sic: Ave Maria chrisissimo sposo Joseph morienti cum filio assens. Judith. 8. Mortuus est Manasses solatum Judith conjugis suæ.

In Tertia dein decade sic orabis: Ave Maria ex morte S. Joannis Baptiste vehementer afflita. 2. Paral. 35. Regem Iosiam optimum lugent interemptum filiæ Sion.

In quarta decade: Ave Maria dolens ob verias tentationes, Gloribria filio inter prædicandum irrogata. Gen. 37. Dolet Rachaël primogenitum suum Joseph à fratribus irrideri.

Tandem quintam decadem sic ordiris: Ave Maria summopere anxia cum Iudei quererent Jesum interficere. Hunc dolorum videtur omnino præfigurasse Ester, cum mœtore conficeretur, eo quod impius Aman necem machinaretur Martochæo.

Hymnus.

Jam toto subitus vesper eas polo,
Et sol attonitum præcipiter diem,

Dum

Dum s̄ævæ rēcole ludibrium nccis,
 Supremamque catastrophen.
 Spectatrix aderat suppicio parens,
 Cor indutā Parens vere adamantinum.
 Libratus media filius in cruce
 Centūm cum gemitus dabat.
 Pendens ante oculos natus, atrocibus
 Sectus verberibus; natus hiantibus
 Fossus vulneribus; quot penetrantibus
 Te confixit aculeis!
 Eheu sputā! alapæ, verbera, vulneia;
 Eheu! fel, aloë, spongia, lanceæ:
 Eheu! spina, crux, quam variā pium
 Cor preffere tyrannide?
 Cunctis interea Itas generofior
 Virgo funeribus: prodigio novo,
 In tantis moriens non moreris tamē
 Heroina doloribus.
 Sit Summæ Triadi gloria, laus, honor,
 A qua suppliciter sollicita prece
 Posco, Parthenii roboris amulas
 Vires, rebus in asperis.

*y. Regina Maríyrum qua iuxta crucem confixisti.
 Ap. Por rōsalurom hanciamue ex vulnerib⁹ Christi.*

O quot undis lacrymarum,
 Quo dolore volvit,
 Mergiturque, de trabali
 Dum revulsum stipite,
 Cernit ulnis incubantem
 Virgo Mater filium!
 Os suāve, mite pectus,
 Et latus reconditum

Sauciamque tum sinistram,
Dexteramque sauciam,
Et cruentas inde plantas
Mille tringit lacrymis.

Centies que milliesque
Stringit arctis nexibus
Pectus illud, illa labra,
Illa, & illa vulnera :
Sicque tota colliquefecit
In doloris osculis.

Eia Mater obsecramus
Per tuas has lacrymas ;
Filiique Christi funus,
Vulnerumque purpuram ,
Hunc tui cordis dolorem
Conde nostris cordibus.

Esto Patri, filioque
Et coaevo Flaminii ;
Esto summæ Trinitati ,
Sempiterna gloria ;
Et perennis laus, honorque
Hoc & omni sæculo. Amen.

Tertiam deum partem dolorosi ro-
farii sic perages : Decas Ima : *Ave Ma-
ria tristissima ob valedictionem filii euntis ad
mortem. Hujus doloris figura esse pote-
rat Sara, suum unicum Isaac dimitten-
tem, ut in monte immolaretur; Saram
enim ejus rei consciam fuisse, tradunt S.
Augustinus, Nyssenus, Procop.*

Decas

Decas 2. *Ave Maria obvia Christo fata cum crucem bajularet. 2. Machab. 3. Tristi Pontifici Oniæ flentes Virgines occurunt.*

Decas 3. *Ave Maria stans juxta crum morientis Jesu doloris gladio perfossa. 2. Machab. 7. Mater Machabæorum filios suos misere torqueri, & emori conspicit.*

Decas 4. *Ave Maria in cuius sinum depositus mortuus filius. 4. Regum 4. Dolens Sunamitis videt in sinu, & genibus suis filium exspirantem.*

Decas 5. *Ave Maria filium cum aliis tristissima sepeliens. 2. Reg. 21. Filii Resphæ, quos Mater substrato sibi cilicio in crum actos luxerat, & custodierat, sepulturæ traduntur. Nunc ut memoriam tuæ consulam Parthenophile, quindecim holce dolores Marianos pauculis his versibus complexos excipe.*

1. Enstabulum, cultrum, gladium cædemque, fugamque.
2. Ammissum, Functum, Plexum, Irrisum, interimendum.

3. Amplicum, occursum, fixum, positum, atq; sepultum.

Hymnus.

Stabat Mater dolorosa

Juxta crucem lachrymosa,

Dum pendebat filius.

Cujus animam gementem

Contristatam, & dolentem

Pertransivit gladius.

O quam tristis, & afflita

Fuit illa benedicta,

Mater unigeniti.

Quae moerebat, & dolebat,

Et tremebat, cum videbat

Nati paenam incliti.

Quis est homo, qui non fieret,

Christi matrem si videret,

In tanto suppicio?

Quis non posset contristari,

Piam Matrem contemplari

Dolentem cum filio?

Fio peccatis suis gentis

Vidit Iesum in tormentis,

Et flagellis subditum.

Vidit suum dulcem natum,

Morientem, desolatum,

Dum emisit spiritum.

Eja Mater fons amoris,

Me sentire vim doloris,

Fac ut tecum lugeam.

Ias ut ardeat cor meum,

In amando Christum Deum,

Ut sibi complaecam.

San-

Sancta Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valide.

Tui nati vulnerati,
Tam dignati pro me pari,
Pœnas mecum diuide.

Fac me verè tecum flere,
Crucifixo condolere
Donec ego vixero.

Juxta crucem tecum stare,
Te libenter sociare,
In planctu desidero.

Virgo virginum præclara,
Mihi jam non sis amara,
Fac me tecum plangere.

Fac me plagis vulnerari,
Cruce fac inebriari
Ob amorem filii.

Inflammatus & accensus,
Per te virgo sim defensus
In die Judicij.

Fac me cruce custodiri,
Morte Christi præmuniti,
Confoveri gratia.

Quando corpus morietur,
Fac ut animæ donetur,
Paradisi gloria. Amen.

¶. **R**egina Martyrum quæ juxta crucem con-
stitisti:

¶. **P**er te salutem hauriamus ex vulneribus
Christi.

G
z

Ora-

Oratio.

Interveniat pro nobis Domine Iesu Christe apud tuam sanctam clementiam, nunc & in horâ mortis nostræ piissima Virgo Maria Mater tua, cuius sacratissimam animam in hora passionis, & mortis tuæ doloris gladius pertransivit. Qui vivis & regnas cum Patre in unitate piritus S. Deus, per omnia sæcula sæculorum-

Meditatio de B. V. juxta
crucem.

Stabat juxta crucem JESU Mater ejus. O amantissima Mater mea, & I' omnia ubinam stabas? nunquid tantum juxta crucem, imo certe in cruce cum filio tuo dulcissimo crucifixeras. sed hoc distat, quod ipse in corpore, tu autem in corde; Nec non & ejus vulnera per corpus dispersa, in materno tuo corde sunt unita. ibi Dominus laceratum est cor tuum, ibi spinis coronatum, ibi Iulus, ibi exprobratum, & contumeliis plenum, aceto & felle potatum. O Mater! cur ivisti immolari pro nobis? nunquid non

non sufficiebat passio filii tui pro nobis,
nisi crucifigeretur & Mater? O cor
amoris, cur conversum es in globum
doloris? associo Domina cor tuum,
sed cor non video: imo magis myr-
rham, & absynthium & fel video,
Quæro Matrem Dei, & invenio sputa,
flagella, & vulnera, quia tota conver-
sa est in ista. O plena amaritudine, &
doloribus, quid fecisti? cur vas sancti-
tatis facta es vas pœnalitatis? O Do-
mina, quare non es solitaria in tua ca-
mera? quare ivisti ad Calvariæ locum?
non est tua consuetudo virgo pudicissi-
ma ad talia properare spectacula. cur
te non retinuit pudor virginalis, cur
non retinuit horror facinoris? cur non
retinuit verecundia muliebris, cur non
loci turpitudo, cur non retinuit vulgi
multitudo, & mali detestatio? Cur non
retinuit clamoris vehementia, stulto-
rum vesania, dæmoniacorum caterva?
Hæc non considerasti Domina, quia
cor tuum totum alienatum præ dolore
in te non erat ubi animabat, sed in fi-
lio, quem amabat; erat in afflictione
filii

filii , & in vulneribus Unici , & in morte
 dilecti . Non considerabat cor tuum
 vulgus , sed filii vulnus , non pres-
 suram , sed fixuram ; non clamorem ,
 sed liyorem : non horrorem , sed dolo-
 rem . Revertere , revertere Mater no-
 stra ad locum pristinum ; ne cum per-
 cussione pastoris , te etiam amittamus ,
 ut non unâ horâ utriusque privemur
 regimine . Non est consuetudo Domini-
 na mulieres tali morte condemnari :
 nec etiam contra Te sententia damna-
 tionis lata est ; sed forte ista audire non
 potes , quia amaritudine repletum est
 cor tuum . O mira res , tota es in vul-
 neribus Christi , totus Christus cruci-
 fixus est in intimis visceribus cordis
 tui . Quomodo est hoc , quod conti-
 nens sit in contento ? O homo vulnera
 cor tuum , si vis hanc intelligere quæ-
 stionem . Aperi cor tuum clavis , &
 lancea , & veritas subintrabit . Non
 enim intrabit sol justitiae in cor elatum .
 Sed ô vulnerata Domina , vulnera cor-
 dâ nostra , & in cordibus nostris tuam
 & filii renova passionem . Cor tuum
 vul-

vulneratum conjunge cordi nostro , ut
tecum tuis vulneribus pariter vulnere-
mur. Cur hoc tuum cor saltcm ô piissi-
ma Mater , non habeo , ut quocunq;
pergam semper tuo filio videam te con-
fixam. O Domina suavissima si non
vis mihi dare tuum filium Crucifixum,
nec cor tuum vulneratum , saltcm quæ-
so mihi tribue filii tui vulnera , contu-
meliasque & illusiones , ac opprobria,
& illa , quæ in te sentis. Quæ enim
Mater est , si posset & à se , & à suo fi-
lio non auferret passiones , & in suo
servo reponeret ? aut si sic inebriata es
isti , quod nec ea vis à tuo corde , nec
à filio tuo separare ; saltem ô Mater
illis ignominiis , & vulneribus me in-
dignissimum conjunge , ut tibi , & filio
quod salutem sit habere socium pœna-
rum. O quam beatus essem , si possem
vobis saltem in vulneribus sociari !
Quid enim majus est , ô Mater , quam
habere cor junctum cordi tuo , & filii
tui corpori perforato ? Nonne cor tu-
um plenum est gratiæ illius ? Et si aperi-
tum est , quomodo si perforatum est

cor-

corpus illius, non emanat simul dulcedo ejus in cor sibi junctum? Et si filius tuus gloria beatorum est, quomodo si perforatum est corpus ejus, non emanat illius dulcedo gloriæ in cor sibi junctum? Non enim intelligo aliter posse esse, sed timeo ne simus aliquando longè, & credamus esse propè. O Domina, quare mihi quod peto non tribuis? Si te offendি, pro justitia cor meum vulnera. Si tibi servivi, nunc pro mercede peto vulnera. Et ubi est, ô Mater, ubi est pietas tua, ubi est immensa clementia tua? quare facta es mihi crudelis, quæ semper fuisti benigna, quæ facta es mihi avara, quæ semper fuisti liberalis & larga? Non peto à Te Domina solem, neque sydera, sed peto vulnera? Quid est hoc, quod de ipsis vulneribus es avara: Aut à me Domina vitam aufer corporalem, aut cor meum vulnera; verecundum enim mihi est, & probrosum videre Dominum meum Jesum vulneratum, & Te convulneratam Dominam, & me seruum vitiosissimum pertransire illæsum.

Certe

Certe scio, quid faciam, vel ibi sine cessatione, & intermissione, cum clamore & lacrymis tuis pedibus provolutus postulabo, clamabo, ero nimium importunus, & haec mihi tribues; vel si me percusseris, ut recedem, stabo tamen & tua sustinebo flagella, donec ero undique vulneratus. Si autem sine percussione blandiri volueris, perseverabo constans, & tua recipiam blandimenta, & ipsæ blanditiæ cor meum vulnerabunt amore; si autem ne quidquam dixeris, tunc cor meum vulnerabitur tristitia, & dolore, & sic sine vulnere non recedam.

DIES JOVIS.

Attendite, & videte si est dolor
sunt dolor meus.

CAPUT I.

- Magitudo Marianæ doloris consideratur ex eo, quod sit Regina Martyrum.

Non defuerunt Parthenophile, iisque graves authores, qui Matrem tuam sanctissimam Virginem corporali gladio